

Sygn. akt III AUa 163/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 czerwca 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Czaja (spr.)
Sędziowie:	SA Barbara Hejwowska SA Krystyna Smaga
Protokolant: sekr. sądowy Krzysztof Wiater	

po rozpoznaniu w dniu 29 czerwca 2016 r. w Lublinie

sprawy Z. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe

na skutek apelacji wnioskodawcy Z. S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 30 listopada 2015 r. sygn. akt VIII U 1784/14

I. zmienia częściowo zaskarżony wyrok i poprzedzające go decyzje organu rentowego z dnia 23 lipca 2014 roku o numerach (...), (...) i ustala, że Z. S. nie jest zobowiązany do opłacenia stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe podwyższonej o 50% w roku składkowym obejmujący okres od 1 kwietnia 2012 roku do 31 marca 2013 roku oraz w roku składkowym obejmujący okres od 1 kwietnia 2013 roku do 31 marca 2014 roku;

II. oddala apelację w pozostałym zakresie;

III. znosi wzajemnie pomiędzy stronami koszty postępowania apelacyjnego.

K. S. E. C.B. H.

Sygn. akt III AUa 163/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 lipca 2014r Nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na podstawie art. 34 ustawy z 30.10.2002r o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz art. 83 ust. 1 pkt. 3 ustawy z 13.10.1998r o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującą płatnika składek Z. S. w roku składkowym obejmującym okres od 1.04.2011r do 31.03.2012r podwyższa się o 50,00% i ustala w wysokości 3,00%.

W uzasadnieniu decyzji wskazano, że w informacji o danych do ustalenia składki na ubezpieczenie wypadkowe (...) o identyfikatorze (...) przesłanej w dniu 25.01.2011r płatnik wskazał nieprawdziwe dane dotyczące liczby poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem wpisując 0. Natomiast w informacji o identyfikatorze (...) przesłanej w dniu 3.06.2014r płatnik zmienił liczbę poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem wskazując 1 osobę. Analiza dokumentów rozliczeniowych wykazała, że płatnik składek zaniżył wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe na rok składkowy obejmujący okres od 1.04.2011r do 31.03.2012r.

Decyzją z dnia 23 lipca 2014r Nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. stwierdził, że stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującą płatnika składek Z. S. w roku składkowym obejmującym okres od 1.04.2012r do 31.03.2013r podwyższa się o 50,00% i ustala w wysokości 3,00%. W uzasadnieniu decyzji przytoczono wcześniejsze argumenty i wskazano, że analiza dokumentów rozliczeniowych wykazała, że płatnik składek zaniżył wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe na rok składkowy obejmujący okres od 1.04.2012r do 31.03.2013r.

Kolejną decyzją z 23 lipca 2014r Nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. stwierdził, że stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującą płatnika składek Z. S. w roku składkowym obejmującym okres od 1.04.2013r do 31.03.2014r podwyższa się o 50,00% i ustala w wysokości 3,00%. Również w uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy podtrzymał przytoczone wcześniej argumenty i stwierdził, że analiza dokumentów rozliczeniowych wykazała, że płatnik składek zaniżył wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe na rok składkowy obejmujący okres od 1.04.2013r do 31.03.2014r.

Z. S. wniósł odwołania od powyższych decyzji zarzucając naruszenie art. 34 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że płatnik przekazał organowi rentowemu w sposób zawiniony nieprawdziwa dane, co skutkowało 50% podwyższeniem składki na ubezpieczenie wypadkowe oraz art. 2 Konstytucji RP, przez nieuwzględnienie klauzuli demokratycznego państwa prawa i wywodzonej z niej zasady zaufania obywatela do państwa i stanowionego prawa, polegające na nałożeniu na płatnika sankcji bez zbadania przesłanek uprawniających organ do jej nałożenia, a tym samym bez zbadania adekwatności i zasadności sankcji w stosunku do uchybienia płatnika. Odwołujący domagał się zmiany zaskarżonych decyzji i ustalenia, że płatnik składek nie ma obowiązku opłacania podwyższonej o 50% składki na ubezpieczenie wypadkowe za okres od 1.04.2011r do 31.03.2012r, za okres od 1.04.2012r do 31.03.2013r i za okres od 1.04.2013r do 31.03.2014r.

W uzasadnieniu skarżący podkreślił, że jego intencją nie była chęć ukrycia prawdziwych danych odnośnie liczby wypadków przy pracy, a tym samym wprowadzenie organu rentowego w błąd w celu obniżenia stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe. Potwierdzeniem powyższej tezy jest fakt, że pracodawca niezwłocznie zgłosił do Państwowej Inspekcji Pracy wypadek, któremu uległ pracownik A. G. ponadto Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłacił pracownikowi zasiłek chorobowy z ubezpieczenia wypadkowego tym samym nie był pozbawiony informacji o liczbie wypadków, jakie miały miejsce u płatnika w 2010r. W przedmiotowym stanie faktycznym zaistniała oczywista omyłka pisarska w złożonej przez księgową I. F. w imieniu płatnika informacji (...) za 2010r. Organ rentowy posiadał dokumentację dotyczącą postępowania z wniosku ubezpieczonego o przyznanie jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy i mógł z łatwością ustalić rozbieżność między wskazaną przez płatnika liczbą osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy w 2010r, a rzeczywistą liczbą osób poszkodowanych, co dodatkowo przemawia za uznaniem, że było to przypadkowe przeoczenie i nie wynikało z celowego działania.

W odpowiedziach na odwołania Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o ich oddalenie.

Wyrokiem z dnia 30 listopada 2015 roku Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił odwołania.

Podstawą wyroku były następujące ustalenia:

Z. S. prowadzi od 18 lat Przedsiębiorstwo (...) w R. zajmujące się produkcją mebli i świadczeniem usług stolarskich. Obecnie zatrudnia 12 pracowników w pełnym wymiarze czasu pracy. Od 2007-2008r do końca 2014r. wnioskodawca korzystał z usług (...), z którą miał zawartą umowę zlecenia na prowadzenie rozliczeń z ZUS. I. F. prowadziła działalność księgową w G.. Z umowy zawartej między stronami wynikało, że obowiązkiem wnioskodawcy jest dostarczanie dokumentów na podstawie których prowadzone były rozliczenia z organem rentowym. Księgowa robiła deklaracje, które były składane z podpisem elektronicznym.

W dniu 16 lipca 2010r zatrudniony u wnioskodawcy pracownik A. G. uległ wypadkowi przy pracy doznając amputacji paliczka paznokciowego palca II ręki prawej. W tym samym dniu wnioskodawca zadzwonił do I. F., żeby sporządziła protokół wypadku. Księgowa poinformowała wnioskodawcę, że nie sporządza takiego dokumentu oraz, że powinien się skontaktować się z BHP-owcem. Wnioskodawca sporządził protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy, zatwierdzony w dniu 17 lipca 2010r. A. G. miał wypłacany zasiłek za czas choroby z ubezpieczenia wypadkowego, który został wykazany w dokumencie (...). W dniu 15 listopada 2010r złożył on do organu rentowego wniosek o wypłatę jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy. Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 17 listopada 2010r odmówił prawa do jednorazowego odszkodowania. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie wyrokiem z dnia 31 sierpnia 2012r w sprawie VII U 628/11 zmienił decyzję organu rentowego i przyznał A. G. jednorazowe odszkodowanie w wysokości odpowiadającej 7% uszczerbku na zdrowiu. Z. S. poza rozmową telefoniczną w dniu zdarzenia nie rozmawiał więcej z księgową na temat wypadku i nie przekazał księgowej I. F. dokumentów w postaci protokołu wypadku przy pracy i statystycznej karty wypadku przy pracy GUS. Wykonując zlecone czynności I. F. dokonywała rozliczeń z ZUS na podstawie dokumentów dostarczonych przez wnioskodawcę. Z uwagi na to, że nie wpłynęły dokumenty dotyczące wypadku przy pracy, w informacji o danych do ustalenia składki na ubezpieczenie wypadkowe (...) o identyfikatorze (...) przesłanej w dniu 25 stycznia 2011r nie został wykazany poszkodowany w wypadku A. G.. Płatnik wskazał dane dotyczące liczby poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem wpisując cyfrę 0.

W dniach 24 lutego oraz 8 i 15 marca 2011r Państwowa Inspekcja Pracy przeprowadziła w Przedsiębiorstwie (...) kontrolę, podczas której ustalono, że w 2010r. w zakładzie zgłoszono 1 wypadek przy pracy zaistniały w dniu 16.07.2010r. jak też, że pracodawca nie założył rejestru wypadków przy pracy, pomimo obowiązku wynikającego z § 16 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1.07.2009r w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy.

W dniach 27.05.2014r – 9.06.2014r inspektor kontroli ZUS przeprowadził u płatnika składek kontrolę, w trakcie której stwierdzono że płatnik składek w informacji o danych do ustalenia składki na ubezpieczenie wypadkowe (...) za rok 2010 nie wykazał wypadku przy pracy, któremu uległ A. G. w lipcu 2010r zgodnie z rejestrem wypadków za 2010r. Płatnik składek wyjaśnił, że nieprawidłowości w informacjach o danych do ustalenia składki na ubezpieczenie wypadkowe (...) za 2010r wynikają z przeoczenia osoby prowadzącej sprawę płatnika z zakresu ZUS. W toku kontroli płatnik w dniu 3 czerwca 2014r przesłał elektronicznie korektę informacji (...) za 2010r wykazując jeden wypadek. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyliczył w dniu 8 czerwca 2014r obowiązującą płatnika wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe na rok składkowy obejmującą okres rozliczeniowy od 1.04.2011r do 31.03.2012r, od 1.04.2012r do 31.03.2013r oraz od 1.04.2013 do 31.03.2014r w wysokości 2% podstawy jej wymiaru. W dniu 23 lipca 2014r wydane zostały zaskarżone w niniejszym postępowaniu decyzje.

Sąd obdarzył wiarą zeznania wnioskodawcy oraz przesłuchanego świadka bowiem w zakresie istotnych dla sprawy ustaleń faktycznych są one wzajemnie zgodne, spójne i tworzą logiczną całość. Ponadto znajdują potwierdzenie w zgromadzonej dokumentacji, której wiarygodność nie była przez strony kwestionowana. Zgodnie z art. 27 ustawy z dnia 30.10.2002r o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U z 2009r, Nr 167, poz. 1322 ze zm.) stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe ustala się na rok składkowy. W myśl art. 28 ust. 2 stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe dla płatnika składek zgłaszającego do ubezpieczenia

wypadkowego co najmniej 10 ubezpieczonych ustala Zakład jako iloczyn stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe określonej dla grupy działalności, do której należy płatnik składek, i wskaźnika korygującego ustalonego dla płatnika składek, z zastrzeżeniem art. 33.

Stosownie zaś do uregulowań art. 31 wskaźnik korygujący ustala się na rok składkowy w zależności od kategorii ryzyka ustalonej dla płatnika składek (ust. 2). Kategorię ryzyka dla płatnika składek ustala się w zależności od ryzyka określonego wskaźnikami częstości:

- 1) poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem;
- 2) poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich;
- 3) zatrudnionych w warunkach zagrożenia (ust. 3).

Kategorię ryzyka dla płatnika składek ustala się na podstawie danych, o których mowa w ust. 3, przekazanych przez płatnika składek za trzy kolejne, ostatnie lata kalendarzowe (ust. 5). Dane, o których mowa w ust. 3, płatnik składek przekazuje do dnia 31 stycznia danego roku za poprzedni rok kalendarzowy w informacji zawierającej w szczególności:

- 1) dane identyfikacyjne płatnika składek, określone w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych;
- 2) rodzaj działalności według PKD;
- 3) liczbę ubezpieczonych zgłoszonych do ubezpieczenia wypadkowego;
- 4) adres płatnika składek (ust. 6).

Natomiast zgodnie z art. 34 ust. 1 jeżeli płatnik składek nie przekaże danych lub przekaże nieprawdziwe dane, o których mowa w art. 31, co spowoduje zaniżenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, Zakład ustala, w drodze decyzji, stopę procentową składki na cały rok składkowy w wysokości 150% stopy procentowej ustalonej na podstawie prawidłowych danych. Płatnik składek zobowiązany jest opłacić zaległe składki wraz z odsetkami za zwłokę.

Sąd uznał, że odwołanie nie jest zasadne.

Sąd Okręgowy podzielił stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w przywołanych w odwołaniu wyrokach, że w przypadku stosowania sankcji przewidzianej w art. 34 ust.1 ustawy wypadkowej zachowanie płatnika składek podlega badaniu w aspekcie jego winy w podaniu nieprawdziwych danych jak też, że przypisanie odpowiedzialności musi być dokonywane indywidualnie, przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności, których dopiero łączna ocena może doprowadzić do konkluzji, że w tej konkretnej sprawie wymierzenie składki wypadkowej podwyższonej było zgodne lub nie do pogodzenia z normą prawną zawartą w powołanym przepisie i ocenione także przez pryzmat zasady zaufania jednostki do państwa i stanowionego przez to państwo prawa.

W wyroku z dnia 21 lutego 2012 r. (I UK 207/11) Sąd Najwyższy stwierdził, że tylko przyczyny wadliwego zgłoszenia danych, za które płatnik nie ponosi odpowiedzialności (niezawinione), mogą go zwolnić z sankcji wynikającej z art. 34 ust. 1 ustawy wypadkowej. Przy czym z omawianego przepisu płynie domniemanie winy płatnika składek w sytuacji, gdy przekazane dane nie odpowiadają prawdzie. W sposób istotny wpływa to na rozkład ciężaru dowodu. To płatnik składek ma wykazać, że zgłoszenie nieprawdziwych danych nastąpiło z przyczyn od niego niezależnych. W uzasadnieniu wyroku Sąd Najwyższy podkreślił, że wynikająca z powyższego uregulowania sankcja będzie miała zatem zastosowanie do płatnika, który ponosi winę, nawet w jej najłżejszym stopniu (culpa levissima) za przekazanie nieodpowiadających prawdzie danych.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy w ocenie Sądu wnioskodawca nie wykazał żadnych szczególnych okoliczności, które wskazywałyby, że podanie nieprawdziwych danych nastąpiło z przyczyn od niego niezależnych. Za taką okoliczność nie może być uznana wskazywana przez wnioskodawcę omyłka czy też przeoczenie osoby prowadzącej sprawę płatnika z zakresu rozliczeń z ZUS bowiem postępowanie dowodowe

wykazało, że to wnioskodawca zaniedbał ciążące na nim obowiązki gdyż nie przekazał księgowej I. F. stosownej dokumentacji w postaci protokołu wypadkowego, statystycznej karty wypadku GUS a jedynie przeprowadził z księgową w dniu wypadku rozmowę telefoniczną dotyczącą sporządzenia protokołu powypadkowego. Sąd wskazał, że w przedsiębiorstwie wnioskodawcy została przeprowadzona w lutym i marcu 2011r kontrola PIP z której ustaleń wynikało, że wnioskodawca mimo ciążącego na nim obowiązku nie założył rejestru wypadków przy pracy, co obligowało już wówczas do przeanalizowania całości ciążących na wnioskodawcy jako pracodawcy obowiązków w tym zakresie.

Sąd podkreślił, że w orzecznictwie sądowym wyrażany jest pogląd, że skoro pracodawca (płatnik składek) ponosi odpowiedzialność za zaniedbania pracownika, to tym samym nie uwalniają one pracodawcy (płatnika składek) od odpowiedzialności w przekazaniu nieprawidłowych danych (por wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 25.09.2014r, III AUa 2766/13 oraz przywołane postanowienie NSA z dnia 9 grudnia 2008 r., II GZ 305/08).

Nie może także stanowić okoliczności uwalniającej wnioskodawcę od nałożonych sankcji fakt, że pracownik otrzymywał zasiłek chorobowy z ubezpieczenia wypadkowego jak też, że złożył wniosek o jednorazowe odszkodowanie z tego tytułu bowiem to na płatniku składek spoczywa obowiązek przekazywania prawidłowych danych do wyliczenia stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w terminie do 31 stycznia danego roku za poprzedni rok kalendarzowy.

Z tych względów Sąd Okręgowy w oparciu o wymienione przepisy w związku z art. 477¹⁴§ 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Apelację od tego wyroku złożył Z. S..

Zaskarżając wyrok w całości zarzucił:

- naruszenie prawa materialnego, t.j. art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz.U. z 2015 roku, poz. 1242 ze zm.) przez jego błędną wykładnię i uznanie przez Sąd za prawidłowe obciążenie płatnika podwyższoną składką na ubezpieczenie wypadkowe za okresy 01.04.2011 do 31.03. 2012, od 01.04.,2012 do 31.03 2013 , od 01.04.,2013 do 31.03 2014 r w sytuacji gdy płatnik nie przekazał prawidłowych danych organowi rentowemu bez swojej winy,

- sprzeczność istotnych ustaleń faktycznych Sądu ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym,

- niezasadne uznanie przez Sąd, że w sprawie nie zachodzą żadne szczególne okoliczności, które wskazywałyby, że podanie nieprawdziwych danych odnośnie osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy za rok 2010 nastąpiło z przyczyn niezależnych od płatnika, podczas gdy z obdarzonego przez sąd materiału dowodowego wynika, że błędna informacja została podana organowi rentowemu bez winy i zamiaru płatnika, działającego w zaufaniu do swojej księgowej,

- bezzasadne pominięcie przez Sąd okoliczności , że zdarzenie z 16 lipca w którym brał udział pracownik płatnika początkowo nie zostało uznane przez ZUS za wypadek przy pracy , a zatem nie sposób jest doszukiwać się winy pracodawcy w podaniu błędnych danych odnośnie wypadku przy pracy,

Wskazując na powyższe apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu, ewentualnie zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

- ustalenie, że Z. S. nie ma obowiązku opłacania podwyższonej o 50 % składki na ubezpieczenie wypadkowe za okresy od 01.04.2011 do 31.03. 2012, od 01.04.,2012 do 31.03 2013 , od 01.04.,2013 do 31.03 2014 r, oraz o zasądzenie kosztów procesu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje;

Apelacja jest częściowo zasadna, trafny jest zarzut naruszenia prawa materialnego - art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz.U. z 2015 roku, poz. 1242 ze zm.) jednakże z innych przyczyn niż wskazano w apelacji.

Nie ulega wątpliwości, że płatnik składek w dniu 25 stycznia 2011 roku przekazał organowi rentowemu nieprawdziwą informację za 2010 do ustalenia składki na ubezpieczenie wypadkowe. W informacji o danych do ustalenia składki na ubezpieczenie wypadkowe (...) o identyfikatorze (...) bowiem w sposób wadliwy wykazał, że w 2010 roku nie zaistniał wypadek, podczas gdy w rzeczywistości jedna osoba została poszkodowana w wypadku przy pracy.

Nie jest też sporne, że dane przekazywane przez płatnika składek za lata następne nie zawierały już żadnych nieprawidłowości.

Po ujawnieniu w toku kontroli przekazania nieprawidłowych danych, płatnik w dniu 3 czerwca 2014r przesłał korektę informacji (...) za 2010r wykazując jeden wypadek. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyliczył w dniu 8 czerwca 2014r obowiązującą płatnika wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe na rok składkowy obejmującą okres rozliczeniowy od 1.04.2011r do 31.03.2012r, od 1.04.2012r do 31.03.2013r oraz od 1.04.2013 do 31.03.2014r w wysokości 2% podstawy jej wymiaru. Organ rentowy ustalił więc prawidłową wysokość stóp procentowych składek na ubezpieczenie wypadkowe na kolejne 3 okresy składkowe.

Takie działanie organu rentowego było uzasadnione, gdyż dane za 2010 r., miały wpływ na wysokość stopy procentowej składki za trzy lata składkowe. Zgodnie z art. 31 ust 3 i 5 ustawy o dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz.U. z 2009 roku, Nr 167, poz. 1322 ze zm.) kategorię ryzyka dla płatnika składek ustala się w zależności od ryzyka określonego wskaźnikami częstości: min. poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem, (ust. 3 pkt 1), a kategorię taką ustala się na podstawie danych, o których mowa w ust. 3, przekazanych przez płatnika składek za trzy kolejne, ostatnie lata kalendarzowe (ust. 5).

Natomiast, w ocenie Sądu Apelacyjnego w zaistniałej sytuacji, organ rentowy , w sposób nieprawidłowy obciążył dodatkowo płatnika podwyższoną o 50% składką za 3 kolejne lata kalendarzowe na podstawie art. 34 ust. 1 cytowanej ustawy z dnia 30 października 2002 roku. Zgodnie z powyższym przepisem „jeżeli płatnik składek nie przekaze danych lub przekaze nieprawdziwe dane, o których mowa w art. 31, co spowoduje zniżenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, Zakład ustala, w drodze decyzji, stopę procentową składki na cały rok składkowy w wysokości 150 % stopy procentowej ustalonej na podstawie prawidłowych danych. Płatnik składek zobowiązany jest opłacić zaległe składki wraz z odsetkami za zwłokę”.

Podwyższenie stopy procentowej składki o 50% stanowi dodatkową sankcję za niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązku opłacania składek. Innymi słowy podwyższenie to ma charakter represyjny (penalny), a ma sens wówczas, gdy przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności - można oczekiwać, że spełni ono lub może spełnić założony, dyscyplinujący cel (por . wyrok SN z dnia 21 lutego 2012 roku I UKN 207/11 - Lex 111301560.

Przepisy prawa ubezpieczeń społecznych, zwłaszcza zaś przepisy kreujące sankcje dla płatników składek, powinny być interpretowane ściśle. Literalna wykładnia przepisu art. 34 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych prowadzi do wniosku, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych może jedynie jednorazowo zastosować sankcję polegającą na podwyższeniu składki o 50% wobec tych płatników którzy niewłaściwie zastosowali art. 28 ust. 3 ustawy - zgłosili nieprawidłowe informacje za dany (jeden) rok składkowy. Świadczy o tym użyty zwrot - „za cały rok składkowy”.

Jak już wyżej wskazano, zachowanie wnioskodawcy, które miało charakter przekazania nieprawdziwych danych za rok 2010 było jednokrotnym zachowaniem. W związku z tym, dodatkowe (poza obowiązkiem uiszczenia należności - różnicy zaległych wszystkich składek z odsetkami), sankcyjne podwyższenie wysokości składki na ubezpieczenie wypadkowe mogło nastąpić tylko za jeden rok składkowy.

Odmienne wykładnia tego przepisu stała by w sprzeczności z elementarnymi zasadami porządku prawnego. Podwójne, czy też wielokrotne nakładanie sankcji na ten sam podmiot za ten sam czyn stanowi naruszenie zasady proporcjonalności reakcji państwa za niewłaściwe wypełnienie obowiązku prawnego.

Mieć należy na uwadze także i to, że zasadniczą konsekwencją stwierdzenia nieprawidłowości jest obowiązek uiszczenia przez płatnika różnicy wszystkich zaległych składek wraz z odsetkami (mającymi co oczywiste także charakter dodatkowej uciążliwości), co stanowi dostateczne zabezpieczenie fiskalnego interesu Skarbu Państwa.

W świetle powyższego, Sąd I instancji dokonał rozszerzającej wykładni art. 34 ust 1 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz.U. z 2009 roku, Nr 167, poz. 1322 ze zm), co z uwagi na represyjny charakter podwyższenia składki było niedopuszczalne.

W tym stanie rzeczy koniecznym było dokonanie zmiany zaskarżonego wyroku oraz dwóch decyzji organu rentowego.

W pozostałej części apelacja nie jest zasadna. Wnioskodawca przekazując organowi rentowemu informacje na druku (...) za 2010 rok, konieczne do ustalenia składki na ubezpieczenie wypadkowe, przekazał nieprawdziwą informację, że liczba poszkodowanych w wypadkach ogółem wyniosła „0”, zamiast „1” . Taki stan rzeczy, jak przyznaje sam skarżący był wynikiem jego niedopatrzania, pomyłki osoby odpowiedzialnej za właściwe przekazywanie informacji. Okoliczności te, nie są zatem niezależne od wnioskodawcy i jako takie nie mogą prowadzić do zwolnienia go z odpowiedzialności wynikającej z art. 34 ust. 1 ustawy.

Odmienne ocena zaistniałego stanu rzeczy czyniłaby bezprzedmiotową omawianą regulację albowiem w każdym przypadku płatnik składek mógłby usprawiedliwić swoje uchybienie. Tymczasem przepis art. 34 ust. 1 ustawy, na co zwrócono już uwagę ma charakter prewencyjny, a jego celem jest dopingowanie płatników składek do zachowania szczególnej staranności przy przekazywaniu wymaganych informacji organowi rentowemu, co ma szczególne znaczenie w sytuacji, gdy wysokość składek na ubezpieczenie wypadkowe powiązana jest z warunkami bhp występującymi u płatnika jako pracodawcy.

Nie może także stanowić okoliczności uwalniającej wnioskodawcę od nałożonych sankcji fakt, że pracownik otrzymywał zasiłek chorobowy z ubezpieczenia wypadkowego jak też, że złożył wniosek o jednorazowe odszkodowanie z tego tytułu, jak też akcentowana w apelacji okoliczność działania w zaufaniu do swojej księgowej - bowiem to na płatniku składek spoczywa obowiązek przekazywania prawidłowych danych do wyliczenia stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w terminie do 31 stycznia danego roku za poprzedni rok kalendarzowy.

Resumując powyższe, Sąd Apelacyjny uznał, że nie ma podstaw do zwolnienia wnioskodawcy z obowiązku zapłaty podwyższonych o 50% składek i ustalonych w wysokości 3,00% na ubezpieczenie wypadkowe w roku składkowym obejmującym okres od 1 kwietnia 2011 do 31 marca 2012 roku.

Mając powyższe względy na uwadze i z mocy art. 386§ 1 i 385 k.p.c. Sąd Apelacyjny orzekł jak w wyroku.

Orzeczenie o kosztach uzasadnia art. 100 k.p.c.